

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.12.6.
COM(2017) 826 final

2017/0336 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállami strukturális reformok támogatása tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A megfelelő nemzeti szakpolitikák elengedhetetlenek az integráltabb gazdasági és monetáris unió zökkenőmentes működéséhez. Mivel számos, e szempontból döntő fontosságú kritikus szakpolitikai terület továbbra is alapvetően a tagállamok hatáskörébe tartozik, ezek koordinálása és a reformok ütemezése meghatározó hatékonyságuk maximalizálása szempontjából, nem csupán nemzeti, hanem uniós szinten is.

A 2020 utáni többéves pénzügyi keret részeként a Bizottság egy reformok végrehajtását elősegítő új eszközt kíván javasolni azon tagállamok számára, amelyek kötelezettséget vállalnak az uniós szinten egyeztetett és az úgynevezett reformvállalások keretében elfogadott reformok végrehajtására. Az eszköz az európai strukturális és beruházási alapoktól különálló és azokat kiegészítő, saját költségvetési támogatással rendelkező, az európai strukturális és beruházási alapok pedig megőriznék saját szabály-, illetve feltételrendszerüket.

A jövőben is az európai szemesztert kell tekinteni a fokozott konvergencia és az ilyen szakpolitikák hatékonyabb összehangolása felé vezető további lépések elsődleges keretének. Az új eszköz létrehozása kettős célt szolgál: egyrészt támogatná a tagállamokat az európai szemeszter folyamatában azonosított strukturális reformok végrehajtása terén, másrészt pedig biztosítaná a reformokkal kapcsolatos tagállami szerepvállalást.

A reformok végrehajtását elősegítő új eszköz a reformok széles körét hivatott támogatni. A fő hangsúlyt azokra a reformokra kell helyezni, amelyek a legnagyobb mértékben hozzájárulhatnak a hazai gazdaság ellenálló képességéhez, és pozitív továbbgyűrűző hatást gyakorolhatnak a többi tagállamra. Ezek közé sorolhatók a termék- és munkaerőpiaci reformok, az adóreformok, a tőkepiacok fejlesztése, az üzleti környezet javítására irányuló reformok, a humántőke-beruházások, valamint a közigazgatási reformok.

A Bizottság a 2018–2020 közötti időszakban egy kísérleti fázisban kívánja tesztelni a reformok végrehajtását elősegítő eszköz fő jellemzőit azáltal, hogy a tagállamok számára lehetővé teszi a jelenlegi európai strukturális és beruházási alapokba beépített eredményességi tartalék részleges vagy teljes felhasználását konkrét projektek helyett a reformok támogatására. E célból a Bizottság az 1303/2013/EU rendelet (a közös rendelkezésekről szóló rendelet) megfelelő módosítását javasolja.

Érdemes felidézni, hogy a 2014–2020 közötti időszakra nézve már összekapcsolták az európai szemeszter prioritásait és az uniós költségvetést, nevezetesen az európai strukturális és beruházási alapok felhasználására vonatkozó előzetes és makrogazdasági feltételek bevezetése révén.

A mai javaslat tovább erősíti ezt a kapcsolatot azáltal, hogy a tagállamok számára lehetővé teszi a közös rendelkezésekről szóló rendelet 20–22. cikke szerint a kohéziós politika keretében létrehozott eredményességi tartalék egészének vagy egy részének felhasználását a strukturális reformok támogatására.

A támogatandó reformokat a reformvállalásokat tartalmazó többéves csomagban azonosítanák, amelynek előterjesztésére és nyomon követésére a nemzeti reformprogramon keresztül kerülne sor. A reformvállalásokat maguk a tagállamok határoznák meg, az egyes reformintézkedésekre vonatkozó részcélok és célértékek világos megjelölésével.

A Bizottság ezt követően végrehajtási jogi aktus formájában határozatot fogadna el, amely rögzíti a reformvállalásokat, illetve az eredményességi tartalékból az azok támogatására szánt összeget. Ez az összeg arányban állna a reform jellegével és horderejével. A reform különböző rész céljainak végrehajtására vonatkozó nyomon követés és beszámolás az európai szemeszter részét képezné. A nemzeti reformprogramok információkkal szolgálnának az előrehaladásról, valamint a reform befejezése felé vezető lépésekről.

A bizottsági szolgálatok által az európai szemeszter részeként készített éves országjelentések frissített áttekintést nyújtanának a reform alakulásáról, amely alapján a Bizottság döntene az új eszközökből nyújtott támogatás odaítéléséről. A támogatást egy összegben fizetnék ki, miután az érintett tagállam maradéktalanul végrehajtotta a reformvállalást.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat összhangban áll az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó átfogó jogi kerettel, és a közös rendelkezésekről szóló rendelet célirányos módosítására korlátozódik.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat a közös rendelkezésekről szóló rendelet célirányos módosítására korlátozódik, és megőrzi az Unió egyéb szakpolitikáival fennálló összhangot. Ez az új strukturálisreform-támogató eszköz kiegészítené a strukturálisreform-támogató program keretében biztosított önkéntes technikai segítségnyújtást. A reformvállalások olyan területekre is kiterjedhetnek, amelyek tekintetében kérelmezni fogják a Bizottságtól a strukturálisreform-támogató program keretében igénybe vehető technikai segítségnyújtást. Az ilyen technikai segítségnyújtás igénylése továbbra is önkéntes alapon történik.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

Jogalap

A közös rendelkezésekről szóló rendelet meghatározza az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó közös szabályokat. A Bizottság és a tagállamok közötti megosztott irányítás elve alapján e rendelet előírásokat tartalmaz a programozási folyamatra, valamint a programirányításra – ideértve a pénzügyi irányítást –, a monitoringra, a pénzügyi ellenőrzésre és a projektértékelésre vonatkozóan.

A javaslat lehetőséget teremt arra, hogy a tagállamok a 20–22. cikkben említett eredményességi tartalékot a reformvállalások alapján a strukturális reformok támogatására használják fel, továbbá meghatározza a reformvállalások teljesítésére vonatkozó mechanizmusokat.

Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A javaslat megfelel a szubszidiaritás elvének, amennyiben a kohéziós politika keretében továbbra is megemelt pénzügyi támogatást nyújt egyes olyan tagállamok számára, amelyek az eredményességi tartalékot a strukturális reformok támogatására kívánják felhasználni. Az erre vonatkozó mechanizmusokat európai szinten kell kialakítani.

Arányosság

A javaslat egy korlátozott és célirányos módosításra irányul, amely nem lépi túl a tagállami reformok támogatására vonatkozó cél eléréséhez szükséges mértéket.

A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt jogi aktus: a hatályos rendelet módosítása.

A Bizottság megvizsgálta a jogi keret által biztosított mozgásteret, és az eddigi tapasztalatok alapján szükségesnek tartja az 1303/2013/EU rendelet módosítására irányuló javaslat előterjesztését.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelésére vagy célravezetőségi vizsgálatára nem került sor.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Nem került sor konzultációra külső érdekelt felekkel.

Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása

Nem volt szükség külső szakértők bevonására.

Hatásvizsgálat

Tárgytalan.

Célravezető szabályozás és egyszerűsítés

A kezdeményezés nem része a célravezető és hatásos szabályozás (REFIT) programnak.

Alapjogok

A javaslat nem érinti az alapjogok védelmét.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nem érinti a kötelezettségvállalási előirányzatokat, mivel nem tartalmaz módosítást a 2014–2020-as programozási időszakra az európai strukturális és beruházási alapokból biztosított finanszírozásnak az operatív programokban rögzített maximális összegeire vonatkozóan. Megjegyzendő, hogy a javasolt módosítás nem igényli a többéves pénzügyi keretre vonatkozóan az 1311/2013/EU rendelet I. mellékletében megállapított kötelezettségvállalások és kifizetések éves felső határainak módosítását.

5. EGYÉB ELEMEK

Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

Tárgytalan. Az európai strukturális és beruházási alapok közvetlen irányítására vonatkozó meglévő teljesítési rendszerek alkalmasak a javaslat végrehajtásának nyomon követésére.

Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)

Tárgytalan.

A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

Az 1. cikk módosul annak tisztázása érdekében, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet az európai szemeszter keretében azonosított strukturális reformok támogatására is alkalmazandó. A „strukturális reform” kifejezést a 2. cikkbe beemelt vonatkozó fogalommeghatározás egyértelműsíti.

A 4. cikk (7) bekezdése módosul annak tisztázása érdekében, hogy a strukturálisreform-támogatás nem a megosztott irányítás, hanem a közvetlen irányítás hatálya alá tartozik (költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás a felülvizsgált költségvetési rendelet 121. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében), és nem igényel tagállami társfinanszírozást.

A 15. cikk egy új résszel egészül ki annak tisztázása érdekében, hogy a partnerségi megállapodásnak információval kell szolgálnia az eredményességi tartalék strukturálisreform-támogatás céljából való átcsoportosításáról.

Az 1303/2013/EU rendelet 22. cikke módosul annak érdekében, hogy a tagállamok az eredményességi tartalék egy részét vagy egészét az alábbiak valamelyikére fordíthassák:

- a) olyan programok és prioritások, amelyek a meglévő teljesítmény-keretrendszer alapján a (2)–(7) bekezdés értelmében teljesítették a rájuk vonatkozó részcélokat,
- b) strukturális reformok támogatása.

A strukturálisreform-támogatás igénylésének ezen kitételeit a 22. cikk új (8) bekezdése rögzíti.

A rendelet 23a. cikke költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás formájában egy új finanszírozási mechanizmust irányoz elő a strukturális reformok támogatására. Magában foglalja a reformvállalások meghatározásának szabályait, valamint az elfogadott vállalások teljesítését követően a támogatás tagállamok részére történő folyósításának feltételeit.

A 91. cikk módosítása egyértelműsíti, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapra (ERFA), az Európai Szociális Alapra (ESZA) és a Kohéziós Alapra vonatkozó teljes összegbe foglalt eredményességi tartalék egésze vagy egy része felhasználható a strukturális reformok támogatására a 23a. cikkben említetteknek megfelelően.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a tagállami strukturális reformok támogatása tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére, valamint 177. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően¹,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Tekintettel arra, hogy az Unió gazdasági kormányzása hozzájárul a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz, lehetővé kell tenni a tagállamok által a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtása vagy a kohéziós politikai források növekedésre és versenyképességre gyakorolt hatásának maximalizálása érdekében tett reformvállalások támogatását a közvetlen irányítás keretében megvalósuló támogatás formájában.
- (2) A tagállamok által a gazdasági kormányzási folyamat összefüggésében végrehajtott reformok előmozdítása érdekében meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az 1303/2013/EU rendelet³ 20. cikke szerint létrehozott eredményességi tartalékok részben vagy egészben a tagállami reformvállalások támogatására használják fel.
- (3) Az eredményességi tartalékból való bármilyen forrásátcsoportosítást függővé kell tenni az európai szemeszter keretében azonosított reformok végrehajtásával kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítésétől. Előnyben kell részesíteni azon strukturális reformok végrehajtását, amelyek várhatóan a legnagyobb mértékben járulnak hozzá a hazai gazdaság ellenálló képességéhez, és pozitív továbbgyűrűző hatást gyakorolnak a többi tagállamra. Ezek közé sorolhatók a termék- és munkaerőpiaci reformok, az adóreformok, a tőkepiacok fejlesztése, az üzleti környezet

¹ HL C [...], [...], [...] o.

² HL C [...], [...], [...] o.

³ HL L 347., 2013.12.20., 320. o.

javítására irányuló reformok, a humántőke-beruházások, valamint a közigazgatási reformok.

- (4) Helyénvaló, hogy a tagállamok részletes intézkedéscsomagot dolgozzanak ki a strukturális reformok végrehajtása érdekében, amely egy legfeljebb hároméves időszakra ütemezve tartalmazza a részcélokat és a célértékeket.
- (5) A reformvállalások támogatását a ... [felülvizsgált költségvetési rendelet] 121. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás formájában kell megvalósítani, közvetlen irányítás keretében. A strukturális reformok végrehajtására a reform jellegével és horderejével arányos összeget kell elkülöníteni, amely kiegészíti a nemzeti reformokhoz biztosított meglévő uniós támogatást.
- (6) A reformvállalások kialakítására vonatkozó eljárást, a vállalások tartalmát, valamint a kifejezetten erre a támogatási formára alkalmazandó előírásokat meg kell határozni.
- (7) Az ebben a rendeletben foglalt intézkedések haladéktalan alkalmazásának lehetővé tétele érdekében a rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie.
- (8) Következésképpen az 1303/2013/EU rendeletet ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1303/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk első bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Ez a rendelet az – egy közös keret alapján működő – Európai Regionális Fejlesztési Alapra (ERFA), Európai Szociális Alapra (ESZA), Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra (EMVA) és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA) (a továbbiakban: az ESB-alapok) vonatkozó közös szabályokat állapít meg. Továbbá meghatározza az ESB-alapok eredményességének és az alapok egymással és más uniós eszközökkel történő összehangolásának biztosításához szükséges rendelkezéseket, **valamint az eredményességi tartaléknak az európai szemeszter keretében azonosított strukturális reformok támogatása céljából történő felhasználására vonatkozó szabályokat.** Az ESB-alapokra alkalmazandó közös szabályokat a második rész tartalmazza. **Az eredményességi tartalék egy részének vagy egészének a strukturális reformok támogatása céljából történő felhasználására vonatkozó szabályokat a 23a. cikk tartalmazza.**”
2. A 2. cikk a következő 40. ponttal egészül ki:

„**»strukturális reform«: a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendelet 2a. cikkével összhangban az európai szemeszter keretében azonosított reform.**”
3. A 4. cikk (7) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(7) Az Unió költségvetésének az ESB-alapok számára nyújtott részét a tagállamok és a Bizottság közötti megosztott irányítás keretében hajtják végre a költségvetési rendelet 62. cikkének megfelelően, az e rendelet 92. cikkének (6) bekezdésében említett, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe kifizetett Kohéziós Alapból nyújtott támogatás összegének, a Bizottság kezdeményezésére az ERFA-rendelet 8. cikke szerint végrehajtott innovatív tevékenységeknek, a Bizottság kezdeményezésére végrehajtott technikai segítségnyújtásnak, az ETHA-rendelet szerinti közvetlen irányításhoz nyújtott támogatásnak és a **23a. cikkel összhangban az alapok eredményességi tartaléka strukturális reformok támogatása céljából történő felhasználásának** a kivételével.”

4. A 15. cikk (1) bekezdésének a) pontja a következő viii. alponttal egészül ki:
„viii. tájékoztatás a 22. cikk (1a) bekezdésének b) pontjával összhangban felhasznált eredményességi tartalék átcsoportosításáról;”

5. A 20. cikk első bekezdése helyébe a következő szöveg lép:
Az ERFA-nak, az ESZA-nak és a Kohéziós Alapnak az e rendelet 89. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett, a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében, valamint az EMVA-nak és az ETHA-rendelettel összhangban megosztott irányítás keretében finanszírozott intézkedéseknek juttatott források 6 %-a eredményességi tartalékot képez, amelyet a partnerségi megállapodásban és programokban kell kialakítani, és az e rendelet 22. cikkének megfelelően kell elosztani **vagy** a meghatározott prioritások, **vagy – az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap tekintetében – a strukturálisreform-támogatás között.**”

6. A 22. cikk az alábbi (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az eredményességi tartalék egy részét vagy egészét a következők egyikére használják fel:

- a) olyan programok és prioritások, amelyek a (2)–(7) bekezdés értelmében teljesítették a rájuk vonatkozó részcélokat;**
- b) a reformvállalásokon alapuló strukturálisreform-támogatás, amelyet a (8) bekezdéssel és a 23a. cikkel összhangban hajtanak végre.”**

A 22. cikk a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az eredményességi tartalék egy részének vagy egészének a strukturális reformok támogatása céljából történő felhasználására irányuló, az (1a) bekezdés szerinti döntéshez az adott tagállam mellékeli a 23a. cikk szerinti reformvállalások végrehajtására irányuló javaslatot, valamint az eredményességi tartalék egy részének vagy egészének átcsoportosítására irányuló javaslatot, a 16. cikk (4) bekezdése és a 30. cikk (3) bekezdése szerinti módosítási javaslat benyújtása révén.”

7. A rendelet a következő 23a. cikkel egészül ki:

**„Az európai szemeszter keretében tett reformvállalásokon alapuló
strukturálisreform-támogatás**

(1) Az eredményességi tartalék egy részének vagy egészének a 22. cikk (1a) bekezdésének b) pontja szerinti felhasználása mellett döntő tagállam a Bizottság elé terjeszti a strukturális reformok uniós joggal összhangban történő

végrehajtását célzó megfelelő intézkedéscsomagra irányuló részletes javaslatot. A javaslat tartalmazza a reformvállalásokat, megjelölve a reformintézkedések végrehajtásának rész céljait és célértékeit, valamint a vonatkozó ütemtervet, amely legfeljebb hároméves időtartamra szólhat.

(2) A Bizottság értékeli a javaslatot. Ennek során észrevételeket tehet vagy további információkat kérhet. Az érintett tagállam rendelkezésre bocsátja a bekért kiegészítő információkat, és – amennyiben arra felkérést kap – felülvizsgálja a reformvállalásokat.

(3) A Bizottság ezt követően végrehajtási jogi aktus formájában határozatot fogad el, amely rögzíti a tagállam által végrehajtandó reformvállalásokat és az eredményességi tartalékból az azok támogatására szánt összeget. Ez az összeg arányban áll a reform jellegével és horderejével, és kiegészíti az uniós forrásokból támogatott egyéb intézkedéseket vagy műveleteket.

(4) Az e cikk értelmében a tagállamok számára nyújtott strukturálisreform-támogatás a költségvetési rendelet 121. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti, költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás formájában valósul meg, irányítása összhangban áll az említett rendeletben meghatározott közvetlen irányítási szabályokkal, és nem igényel nemzeti társfinanszírozást. E rendelet II. címének I. fejezete és második részének III–IX. címe nem alkalmazandó.

(5) A (3) bekezdésben említett határozat kimondja, hogy a támogatás teljes összegének kifizetésére akkor kerül sor, miután a tagállam maradéktalanul végrehajtotta a reformvállalást.

(6) A tagállam az európai szemeszter mechanizmusai keretében rendszeresen jelentést tesz a reformvállalás teljesítése terén tett előrelépésekről. A jelentéstétel módját és ütemezését a (4) bekezdésben említett határozat rögzíti.”

8. A 91. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) A 22. cikk (8) bekezdése szerinti tagállami kérelem alapján az eredményességi tartaléknak a 91. és a 92. cikkben meghatározott összegekbe foglalt része vagy egésze a 23a. cikkben említetteknek megfelelően felhasználható a strukturális reformok támogatására.”

2. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök